

HALADÁS

Előfizetési feltételek:
 Egész évre 4 frt. — kr.
 Félévre . . . " — "
 Negyedévre 1 " — "
 Egyes szám 10 kr.

Hirdetések díja:
 4 hasábos petsor 5 kr.
 Nyilttérben . . . 20 kr.
 Bélyegdíj egyes hirdetésnél . . . 30 kr.

Politikai, társadalmi, tanügyi, közgazdasági és ismeretterjesztő közlöny.

Szerkesztőségi iroda: a könyvnyomdában, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.	Megjelen: Hetente egyszer.	Kéziratok: Vissza nem adatnak.	Kiadóhivatal: VOLCZ B. könyvnyomdája. Mindennemű pérték hirdetések és reklamatok ide intézendők.
--	--------------------------------------	--	--

Holnap lesz a nagy felvonulás, holnap lesz a csatára menés. Az előkészületek befejeztettek, az apró csatározásoknak holnap vége lesz, kezdődni fog az utolsó tusa, az utolsó roham.

Az érdekek felszínre verettek a szenvedélyek felkorbácsoltattak, helyén való lesz tehát egy pár komoly szó.

Politikailag érett körben fölösleges lenne a szószaporítás, — de fájdalom a választó körületek legnagyobb részében nem a szent meggyőződés, de nem is az okos gondolkodás az irányadó — mert legtöbbje nem is gondolkozik és legtöbbnek a meggyőződése, az egyéni érdekekbe fül.

És mennyi érdek vág össze egy ily kis városban. Egyiknek hittelezője, másiknak rokona tartozik azon párthoz, mely nem a város érdekeit, hanem egy családi clique dicsőségét hajhászsza.

Figyelmeztetjük a választókat, hogy ma már legalább ábránduljanak ki az ellenzékiesség mámorából, térjenek vissza, ne üzzék a futó csillagot, melyet elérni nem fognak, de sőt magukat, létfeltételeiket kockáztatják vele.

Gyula-Fehérvár városának jól felfogott érdeke kívánja, követeli és parancsolja hogy a szabadelvűség táborát erősítsék, hogy a kormányt szavazataikkal támogassák!

Mennyi minden vész el nekünk ha nem igyekeznünk megtartani. Nem hiszem, hogy egy szavazó is lenne, ki ne tudná, hogy mennyi függ a kormánytól és ha mi elejtjük őt, mennyitől foszthat meg rövid idő alatt — és mennyire óhajtja ezt egy közel levő város, mert a mit mi elvesztünk azt ők nyerik. Vakságunk a közel levő s velünk már rég vetélkedő város-

nak ébredő hajnal lesz; a mi kárunk az ő haszna lesz.

Mind belügyi, adminisztratív, mind az igazság szolgáltatás körében — saját magunk könnyelműsége következtében sokat, kimondhatlan sokat veszthetünk.

Hogy pedig ne veszítsünk, az, az egész polgárságnak, különösen a kereskedőknek és a clerusnak nagyon szíven kell fektünnie.

Van még egy igen feltűnő és sértő körülmény, az t. i. hogy városi hivatalnokok közül egy — kettő egész nyílt titokbanellenzék mellett korteskedik. Egyike előkelőbb rangot foglal el, egy másik más osztályban működő alattosabb rangú még pláne dikciójuk is!

Bevállik itt is, hogy nem botlal ver az Isten, hanem vaksággal!

Furcsa világitásba helyezi ez hivatalnokainkat és nem kételkedünk, hogy meg lesz ennek utóhatása is, melyet az illetők keserűnek fognak tartani.

A vesztegetések, a pénzigérek is nagyban folynak. Meg lesz ennek is jutalma.

Mi óva intjük a választókat, őrizkedjenek a törvénybe ütköző eljárásoktól, nemcsak azért mert szigorú büntetés vár rájuk, hanem az emberi fenségért, a becsület és tisztességért, melyet mélyen sért az.

A pártoknak higadt mérsékletet és rendszeret ajánlunk.

Kívánjuk, óhajtjuk, hogy a választás úgy a folyjon le mint az komoly férfiakhoz illik. Kívánjuk és tanácsoljuk, hogy városunk jól felfogott érdekei legyenek irányadók, viselje mindenki a város előmenetelét, a közjót szíven és nem a clique hasznát, nem az egyéni előmenetelt.

Gyula-Fehérvár sz. kir. város nemes polgárai sorakoztatok a sza-

badelvűség zászlója alá, védjük, támogassuk a közös haza szent ügyét s hogy sikerrel alljunk ki a küzdelmet, kiáltunk lelkesülten a jelszót.

Éljen Báro Kemény Gábor!

A „nőkérdés”-hez.

Korunk átmeneti korszak. A nagy francia forradalom méltán tekinthető egy új társadalmi rend kiinduló pontjának. Vérről áztatta a földet és ujjeltnézetek magvait hinté el. A mag kicsirázva most mindinkább fejlődik, és habár nem ritkán herkulesi erőlködéssel, de mégis utat tör magának a mult idők elítélteivel még mindig dusan tenyésző gyomján keresztül. Különösen nagy társadalmi kérdések azok, melyek napjainkban a legélesebben foglalkoztatják a legkitűnőbb elméket. A munkás kérdés sok vihart idézett már fel és a harez tovább foly a legnagyobb elkeseredéssel. Egy más kérdés, egyaránt fontos mint szokottan szintén izgalomban tartja a világot. Ez a nőkérdés.

Sokan ironikus mosolylyal vállalt vonnak e kérdés említésére. Kihallgatás nélkül azt egyszerűen tunya rajogók üres képzelődésének bélyegzik és utópianak jelentik ki. Mások azt pesszimistikus szemüvegen át nézve a társadalom romlásából származtatják. Én részemről a művelődés magasabb phasisát látom benne, és ezen hitemben megerősítenek férfiak, mint Stuart Mill, Bukle, Laboulaye, Legovvé, tiszta philosophiai elmék és a nőemancipatio eszméjének búzgó zászlószói.

A modern műveltség egyik vezéreszméje: „az egyéni szabadság és jog minél nagyobb biztosítása és elismerése.” Más úton járt az ókor népszelleme. „Az állam mindenek előtt!” ez volt jelszava, ezen elv előtt hajolni kellett az egyéneknek. Az állam családokból alakul, a családnak alapja pedig a házasság. A házasság te-

hát olyaami volt, a mi magától értetődik a házasság mintegy természeti törvényből eredő kötelesség volt. Férfira és nőre nézve kinek egyéni hajlama ritkán vagy egyáltalán nem vétetett tekintetbe. Ma a házasság nem kényszer, a nő is bir szabad választási joggal. A hajadonok száma a statistikai kimutatások szerint tetemes contingenszt állít ki mindűtt. Az a kérdés támadott: miből éljenek ezen nők a legtöbb esetben?

A szükségletek napról napra nőnek. Házasságok kötetnek, a család szaporodik, és a férfi munkaképessége igen gyakran nem győzi családja fenntartását. Hát ha még elhal a férj, meggyönyvedve a nagy teher alatt, egész családok a legnagyobb nyomornak kitéve tengődnek s szokozor köldusbotra jutnak. Nem öltik-e fel a kérdés: miért nem neveljük a nőt oly formán, hogy ő is értékesíthetvén anyagi, erkölcsi és szellemi erejét, szükség esetén a háztartás terhét magára vállalhassa?

Igy tekintve a dolgot, a nőkérdés első stádiumába lép és nevelési a kenyérkérdéssé alakul. Mint ilyen legkevesebb ellenzésre talál mindenütt már jó messzire haladt előre. Nálunk ugyan az elhírhedt „gouvernante”-nevelés, általában véve még mindig igen szép virágzásban áll. Egy kis szongorajáték és francia nyelv képezi a nőnevelés quintessenciáját; gyakorlati dolgok csak úgy mellesleg érintetnek és a tanulmány ritkán alapos. De az utóbbi években mégis igen örvendotes mozgalom vehető észre. Több az állam által fenntartott nőtanítóképezde, a budapesti leány közepnoda és az ennek mintájára megindult mármározsizeti, trencséni s ha jól tudom eperjesi leány közepnodaok egy jobb jövőnek zálogai.

Nézzünk most körül Amerikában a telivér reformerek, a világ e leggyakorlatibb és legjózanabb népe közt. A nő ott egyáltalán szabadban mozog mint minálunk. A fiatal amerikai hölgy egyedül tesz sétákat, nagyobb kirándu-

TÁRCZA.

A beteg leány.

— „Hajtsd fejed le csendesen Igy piheuj itt koblemen, — Meghűtöd magad talán? Szólj, anyádnak jó leány!” —
 — „Boldogabb hazába száll, — El-elhagy a kis madár. — Eljő ha két uj tavasz Tárgya könnyeidnek nem az. —
 — „Kertem megfosztá a tél, Kobleme érte büra két. — „A virány is vissza tér. Te szenvedez, egy más okér! —
 — „Nem felelsz . . . sirsz szüntelen Tán Lajos lett hűtlen? . . . Távoztakor átkarolt, S búcsú csókja csalfa volt? . . .
 — „Tiszta volt ő mint az ég, Melyre akkor esküvék; Hű volt s hőslög harcola De ah! nem tér meg soha. —
 — „Oh szüntesd meg a könnyárt! Kis szívednek még megárt! — „O föl, föl az égbe ment, Mért maradnék ide lent?” —
 Rajner József.

A kik hiven szeretnek.

Elbeszélés.

Irtá: Kábdebó Ferencz.

Folytatás.

Ágnes azzal felelt, hogy megérkesztéről nem adott tudósítást, s így nem várhatott rá. —
 Később vacsorához ültek. —
 Még pár óra, s a háznépe lenyugodott. —
 — Végre! — lélegzett fel Katinka s sietett foglyát lassan, csendesen kiszabadítani börtönéből. —
 József már várta is ezt. —
 — Jöjjön ön! — szolt Kata — most nyugadtan távozhatik; itt a küles! —
 Az ifjú átvette. — Midőn kezeik érintkeztek, József megfogta a szeretett nő kezét: —
 — Katinka! Én mindent hallottam. Ön megbocsátott a férfiaknak, ne tagadja látom arczáról eltökélt szándékát — e házból örökre eltávoznai; mondja mi lesz kegyeddel, segély s támasz nélkül a világon? —
 — Azt nem tudom még! — sohajtott a kérdezt. — Nem tudok erre felelni! ön szememre hányja azt, hogy megbocsátottam? . . . Oh! azt ön nem értheti . . . Itéljen el, vessen meg; de én most is szeretem azt az embert, el hagyom

tehát házat: mert kedvese nem lehetek! . . .

Az ifjú öklöbe szorította kezét, s fogai közt olyan forma szavakat zuzott szét: „nem, arra esküszöm, ha akarna sem lehetne kedvesévé!”

— S lássa — folytató Katinka, — mást nem is tehetek! Hiába esküdöztem, biába fogadtam, én nem tudok bosszúálló lenni! —

— Én pedig az leszek, arra esküszöm! cikázott át József agyán a gondolat.

— S még csak egy kérésem van óához törte újra meg a csendet Kata, s ez az, hogy feledje ön is el a történeteket, s bár nem adhatom önnek e ronszolt szívet: tartson meg engem barátságában, s bocsássa meg ön is Ágostnak azt, mit ellenem vétett! —

A kérés nagyon jól volt feltéve: „a mit ellene vétett!”

— Megbocsátom neki, Katinka! —

— S barátom lesz ugy-e? —

Az leszek halálomig, halálomig! —

Ha Kata akkor az ifjú szemébe néz, — láthatta volna, hogy az nagyon rövid barátságának mutatkozott.

— Köszönöm József, — s kezét nyujtá az ifjunak.

Az ifjú megragadta azt, ajkához emelé, s életében először csókolta meg. —

Elég volt az neki még a másik létre is. —

Kata visszavonta kezét; de nem nehezelt. — Kár is lett volna; a haldoklótól ily kis kegyet nem lehet megtagadni. —

— Mikor hagyja el Kata e házat? —

— E héten még! —

— Na addig én is rendben leszek; — mormogott József.

— Mem értem önt!

— Ugy akartam mondani, hogy kilépek az üzletből. —

— Hát ezt már miért tenné?! — S mit teend aztán?

— Hát elmogyek egy más világrészbe, hól könnyebb lesz az élet; külbömben addig ez utamról kegyed még hallani fog. —

— Na, na! csak ne siesse el a dolgot, meg kell jól fontolni. —

— Már meggondoltam; . . . hanem most megyek! — Isten önnel Katinka! ha nem találkozánk: néha gondoljon rám, ki oly igaz jó barátja valék! —

— És ön édes József tegye azt! —

— Én siromig híve leszek kegyednek! —

— Megint a sir' . . . szolt búsan mosolygva Katinka. —

— Szeretem ilyen dolgokban a hosszú terminusokat. — szolt József s mosolygva távozt, pedig szívét majdnem ösz-

lásokat. Egyedül látogatja a színházat, hangversenyt s nem rejtzik egy mogorva garde-dame védő szárnyai alá. A nép mint rögtön ítélő bíróság védi őt minden mérénylet ellen. De az amerikai nő élenk részt vesz a nemzet szellemi életében is gyakran a legkomolyabb tanulmányokat űzi. Nem retten vissza a bölcészeti rendszerek labirintusaitól, bonckéssel kezében megismerkedik a bonetan titkaival, és a mennyiségtan száraz képletei sokszor jobban gyöngyörködtek mint divatos regényírók vakító szövegei. Az iskolákat a legfelső osztályokig látogatják, s különbség nem vehető észre fi és nőnevelők tehetősége és felfogása közt. Egyetem is áll már rendelkezésükre. New-york állam egyik regényes vidékén emelkedik a „Vassar College”, Vassar Mátétól félmillió dollárnyi alapítókéval alapítva és 500 hallgató s 40 tanár számára berendezve. Csak 15 éven felül való hölgyek vétetnek fel ezen collégiumba. A jelentkező tetszés szerint írhatja be magát akár a classico philosophiai tanfolyamba, hol humanistikus tanulmányokat, régi nyelveket, bölcészetet, akár a realistikus tanfolyamba, hol főképp gyakorlati tanulmányokat komolyan űznek. A collegium könyvtára sok ezer kötetből áll. A tanoda terméi, hol szigorú figyelem és figyelem uralkodik, mindig megtelnek.

De a nők alkalma is nyílik, szerzet ismeretét értékesíthetni. Jelenleg Amerikában több száz nő orvos. A nő és gyermekbetegségeket majdnem kizárólag ők gyógyítják, és találkozik, kinek évi jövedelme meghaladja a 15,000 dollárt. A nyilvános tanszékek három negyedrészre női kézből van. A burfingtoni egyetemen Darwin kisasszony adja elő a logikát, rhetorikát és angol irodalmat; a nem rég elhalt lady Sommerwill pedig a ponghklepsie-i csilagdának igazgatója volt. Sokan alkalmazást találnak a vasuti és tévirdai hivataloknál. A nők gyorsabban, újsg levelezők és mindenféle üzleteket is űznek.

Angolország is követi a serényebb Amerikai nyavandokait. Dublinban, Londonban egyetek alakultak a nők kereset-képességének előmozdítására. A londoni „femal medical society” a nőkre nézve is lehatóságos teszi az orvosi tudomány megszerzését. A cambridgei és oxfordi egyetemek vizsgálatra becsátják a nőket.

Franciaországban is alapították női akademia 1869-ben. Jules Favre a híres szónok tartotta a megnyitó beszédet. Szóval a mozgalom a nőnevelés terén Francia- és Németországban is már igen nagy.

A nő, mint amerikában neveltetik szellemileg szabad. Alapos ismeretű tudatában, munkaképtel s tehetséggel elteleve, természetesen oda törekszik, hogy részt vehessen az ország politikai érdekeiben is. Súlyos a kiskorúság járma. Érzé, hogy e bilincset meg kell törni s evvel a nőkérdés második stádiumába lép, jogi s politikai kérdéssé lesz.

A nők politikai egyenjogúsítását célzó mozgalom tényleg meg is indult. „Általános szavazati jog minden nagykorú nő számára, a nőknek joga mindeféle államtisztviselésre”, ezek a jelszók, melyeket Amerikában a nagy nőemeltengerek táznak ki zászlóikra. Kansas a nők választási joga mellett hozott határozatot és néhány évvel azelőtt egy nőt választott képviselővé. Több ízben pedig küldöttsége járt a washingtoni capitoliumon, hogy sürgesse a nők szavazati jogának szabályozását.

Angolországban is vannak, a kik lelkesülnek a nők politikai szavazati joga mellett. Stuart Mill és mások hősiesen küzdöttek ezen eszméért. Egyszer egy nagy gyűlésen a híres böl esész így nyilatkozott a nők polgárosítása mellett: „Napjainkban, ugymond, a művelt államok kormányában nem létezhetik többé a zsarnokkái forma, de a helyett létezik egy nem kisebb baj: az inbentia. Ez ellen csak egy sarkantyú van, ha t. i. a nők is részt vesznek a közügyekben, nőfőnököktől jobban szorgyelleni fogják magukat a rest tisztviselők, s általános erkölcsi lökést fog adni részvétők a közügynek.” — Hogy Angolországban az önálló nők municipális választási joga csakugyan ki van mondva, mindeki előtt tudva lehet.

Igaz, hogy az eszmék ezen általános harcában oly theorikák is jönnek napfényre, melyek nagyon is viselik magokon a phantastikus rajongás jellegét. Ily átszellemült nőkről beszél Hepworth Dixon sokat olvasott munkájában, melynek címe: „Spiritual Wives”. Halljuk csak egy ily mákvirág exotikus elmefuttatását. „A nő, így szól Farham Erzsébet, tökéletesebb mint a férfi és magasabb rendeltetéssel bír. Valamint a férfi a gorilla majomhoz, köztül-elöl egy viszony. Ilyen a férfihoz. A nő mintegy kapcsoló szem a férfi- és angyal közt. Mert a női test nemcsak finomabb szerkezetű és szebb, hanem az igen fontos tápláló szervvel gazdagabb is, minélfogva a nő nem az egész természetben képzeli az átmenetet a közelebbi tökéletes fajhoz. A nőstény osztrigától kezdve az angol lady-ig. A férfinak érig magasztalt ereje az ész, a tudomány. De milyen hát ez az ész? Oly gyarló valami, hogy évezrede-

kig fáradozott és mégsem győződött meg — a nő felsőbbiségéről. Egy közönséges szemfényvesztő, ki a világot csak anyagi oldalról fogja fel, csak tényeket és adatokat gyűjtöget. A nőnek ellenben nincs szüksége módszerre, előjoga a biztos eszalhatlan érzelem”.

Természetes, hogy az ily szellemi bukfeneket hányó nők nem képezik a többséget és nem hirtelítják a nő emancipáció nagy problémájának megoldását. Azt hiszem nincsen messze azon idő, midőn majd amerika oly tényt gyakorol, mely páratlan lesz a világtörténelemben. S akkor a nőkérdés csakhamar sorban fog zörgetni az európai képviselőházak ajtaján. *Spióka Lajos.*

(S. L. úrtól az aradi Lyceum kintű tanárától hoztuk a fentit s ígérteét bírjuk a jövőre is Szerk.)

POLITIKAI HIREK

A boszniai polgári kormány élére, mint Bécsből jelentik, két többször fog állítani, még pedig Rotky osztrák min. tanácsos és Kállay Béni volt nádorfehérvári főkonzul. Mellőlök lesz még bosznia Vlassics ur, mostani serajevoii főkonzul.

Csapatunk bevonulása Bosznia-ba. A „Presso” nek távirják tegnap kelettel: Reggel 6 óra után kezdődött csapatunknak átmenete a Száván, Philippovics tábornagyszernagy és a táborkar jelenlétében. Legelőször a 27-ik vadászszázalaj hajózott át; Brasz ur százados lépett elsőnek a bosnyák partra, őt követte néhány huszár és utászkatona. A hidverés fél 8 órakor vette kezdetét; ezalatt egy török őrnagy jött át a tulpartról polgári tisztviselők kíséretében és egy iratot akart átadni a parancsnoknak. Miután az irat vizsgálatastott, a törökök az okmányt a földre akarták letenni; végre azonban mégis magukkal vitték. Kétfelóra után a hid készen állt, mire az egész előcsapat, mely egy század huszárból, gyalogságból és hegyi tüzérségből állt, megkezdte az átvonulást.

A zenekar a néphymnust játszotta, a nép és a katonaság örömköltésai közt ünnepélyesen tüzeltet Ausztria-Magyarország zászlója a boszniai partra. A török katonaság mintegy 30 ember sorba állott az őrház előtt, melyet vadászaink megszállottak.

Török-Gradiska, hol csapatunk legelőször léptek boszniai területre, O. Gradiskával szemben fekszik a Verba torkolatánál, és Berbir nek is nevezetik, bár ez utóbbi leginkább csak a várat illeti. Már az ősi romaiak idejében volt itt egy katonai telep. A helység most szegényes, közvetlen, piszkos; a házak nagyobb részben pölcékre vannak építve, mert a Száva majd minden évben előnti a várost. Lakossága mintegy 1800 főre rag. Berbir várát Laudon tábornagy ki 1789-ben elfoglalta, újbb föl-építé, de azóta az erődök majdnem egészen romba dőltek, s az utóbbi időkben alig 10-12 katona sőtálgatott a bástyákon, melyeken mindössze két használható ágyu van.

Török Gradiskából eléggé jó ut vezet Banjaluka felé.

Hírlik, hogy az olasz agitációk folytatása esetében Ausztria-Magyarország óvást fog tenni az olasz gyűlés jogok visszaélése ügyében. Számos polgár egy gyűlés egybehívása és abban az olaszoknak Triest és trientre való igényök elleni protestálása iránt értekezett.

Híszik, hogy az okkupáló hadsereg aug. 15-ig Szerajevoba bevonul. A király születésnapját Bosznia fővárosában ünnepélyesen akarják megtartani.

Tisza László

beszámoló beszéde Tordán

(Vége)

Kiegyezés létesítést alkut nélkül ki tudna képzelni? és ki olyan alkut, melyben az illető keletű föltételeit mindjárt legelső szavával kimondja, ha nem a Lipotmező szomorú lovagja? Ki e vádat emeli a kormány ellen, vagy oly annyira nem bír fogalommal sem az ily ügyek körüli eljárás természetéről, hogy értelmetlen ítélete a józan emberek általi beszámításon alól esik, vagy ha oly egyén kinek belátásai kétségbe vonni nem lehet, célja nem más, mint a rövidlátókat rosszakaratu ráfogásokkal félrevezetni, elámitni, mely célt azonban, hazánk józanészű választóinál elérni bizonyosan nem fogja senki.

A második néhez megtámadást a ügyi politika terén kell kormányunknak s pártunknak kiállni a keleti kérdésben. „Ingatag, változó, söt muszka-barát”, hazafiatlan; hogy ne mondjam hazáruelő eljárással vádoltatik a kormány

szetépte a fájdalom.

— Ily elválás tőle! . . . Oh! Istene! soha sem fogom látni . . . soha! soha! . . .

Tántorgó léptekkel ért az utcára.

A hídag havas éj magához hozta.

— Na! mi hogy elérzékenyedtem.

— Azt hiszem, hogy sirtam is, pedig ugyan nines időm rá! —

Aztán megtörülte szeméit, kiegyenesedett; majd szénézett.

Az utca tulsó során egy csapszéket pillantott meg.

(Folyt. köv.)

A HOLT VENDEG.

(Folyt.)

A beszéd folyamában — melyben az öreg házi úr s néhány éltesebb társának minden ékes szövege dacára is újból az adventi kísértet került szívre — Waldrich valamiképp elárulá, hogy ő e mondát ismeri. — Egyhangúlag kezdék tehát őt azon kérésrel ostromolni, hogy a történetet elbeszélje. — Ő tehát engedve a minden oldalról nyilvánított kérésnek, ekkép kezdé:

Két század vonult el az emberiség feje felett az óta, hogy a harminc éves háború kitört s hogy Frigyes határgrot

protestans fejére tevő a cseh királyság koronáját. — A német császár azonban s a bajor fejedelem a katolikus németország élén fölkerelkedett, hogy azt vissza szerezhessék. A prágai fehér hegynél vívott döntő ütközetben Frigyes megverte. — Villámgyorsasággal járta be a hir egész németországot s annak katolikus városai ünnepélyeket rendeztek örömére. A kósza hir azt is beszélt, hogy Frigyes — aít rövid pár havi uralkodása miatt téli királynak gonyoltak — csak alnév alatt menekülhetett csekély kíséretével együtt.

Meghallották ezeket annak idejében herbeshelmi őseink is, kik mint koruknak méltó gyermekei, vad rajongással csügntek a katolicizmus divós eszméin. — Különösen a nők tüntettek magukat ki e téren.

Három üde ifjú leány Vera, Kata és Sarolta, kik mindhármán el voltak jegyezve. űlt csinos kis szobában s beszélgetett többek közt a téli királyról is.

„Nem kellene megengedni, hogy az eretnekek istentelen királya némethoból kimeneküljön. Mig ő él, a reformacio szörnyei nem fognak megszűnni az igaz hittek romlásán fáradozni,” mondá Vera.

„Igaz; — kiállta Kata — a ki ezen embert megsemmisíti, nagy jutalomra számíthat a császártól. Bajor fejedelemtől,

a pápától is. — sőt az égi üdvösségre is érdemeket szerez magának!”

„Szeretném — veté közbe Sarolta — ha eszörnyeteg véreunkba jönne! Kedvesem kezétől kellene elesnie s hős vőlegényem legalább is grófsággal jutalmaztatnék.”

Majd élénk szövharcba keveredtek a jövedéleli grófi koronáért. — Mind-egyik saját vőlegényét tartá bátrabbnak s így alkalmasabbnak a hőstét kivételre valamint érdemesebbnak a nagy jutalomra. — Mig azonban így vitakoztak az út felől ügető lovak dobaja hallatszott, mire mindhármán az ablakhoz rohantak. — Künt óriási égi habort dühöngött; a szélvész bömbölő vadkört száguldott a szük útszéken s a zúgó zápor fenyegetőzött fekete éjjé változtatni a napot, miközben a cikázó villámok rémes világot vetettek. — A lányok meg-egyeztek abban, hogy ki ily borzasztó időben utazik, az bizonyára csak a leg-szigorúbb kényszerhatalmának enged. —

Az átelleni vendéglő ajtaja elé tizenhárom lovag érkezett és szállt le lováról. — Mig egyik közülök a ven léglő komor termébe nyitott, a más tizenketű lovak mellett maradt. — Pár perc mely esendben folyt le, mígsem a potrohok fogados is előjött eselédjével s a lovakat átvevén mig egy részük azokat elhagyatvott, ad-

dig a más rész az előkelőknek látszó lovagok szolgálataira igyekezett lenni. —

Dacára a zúgó fergetegnek, nem kis néptömeg gyűlt össze a hely színein, kis városi szokás szerint megbámulandó az érkező idegeneket. — Nehányan miérettő szemekkel első sorban is a paripákat kezdek vizsgálni s eldönték, hogy legübbet ér azon csillogó kantárral ékített fehér mén melyen fehérszakálú tisztos öreg űlt, ki úgy látszik a legmagasabb rangú volt a lovagok között. —

„Ha ez maga a téli király volna!” kiállta fel három hős szívű hajadonunk s gondolatokba mélyedt. —

E perében fenyült az ajtó s a három vőlegény lépett be. — „Tudjatok-e — kezdé az első — hogy a téli király falunk közt időzik?”

„Az igaz, hogy pompás fogást lehetne rajta tenni!” folytató a másik.

— „A magas fehér ruhás arcából már is kilátszik a felelem” mond a harmadik.

Gyenge borzadály futá át a nők tagjait, de szemükből mégis öröm sugárzott. — Merev egyetértő tekinteteket vetének egymásra, majd kezét fogva sutogták: „Am legyen! közös erővel mindhármán!” Erre vőlegényeikhez fordulva az első így kezdé:

„Ha kedvesem megengedi, hogy a

A nélkül, hogy legkevésbé jogosultnak képzelém magam diplomai nagy képek vágasára, engedjék meg tisztelt választóim, hogy ez ügyről is, mint hazám szerény köznapszámosa, kinek felelőssége ez ügyben csaknem semmi, kit ennél fogva a nyilatkozásban mi sem gáttól, leplezetlenül elmondjam, mit tudok.

Mindjárt a keleti mozgalmak megindulásakor ösztönözték kormányunkat, minden módon, hogy foglaljon állást még pedig fegyveresen, a török birodalom mellett. Isten látja lelkiemet, semmi orosz sympathia nem bánt; de az első pereben is helyesletem közös és hazai kormányunk azon egyetértő nyilatkozatát, a legteljesebb semlegességet tartva kötelességének, sem orosz, sem török politikát nem követ; de a külügyi hivatal osztrák magyar, a mi kormányunk első helyen magyar politikát fog csinálni. Helyesletem ezt s helyesletem volna még akkor is, ha nem tudtam volna, hogy azon időben Anglia még teljesen muszka sympathiákkal volt elteleve. Némethon régi barátság s családi viszonyokkal az oroszhoz csatolva, Frankfont belügyi bizonyalmait teljes télenességre kárhoztatták. É: a szabad olasz nemzet is, állítólag a keleti keresztények iránt túlzott részvétből, a töröktől ellenszenvvel fordul el s így monarchiának bármely határozott külügyi actiója, csak is saját szakállúakra, minden más európai hatalomtól elszigetelve volt lehető. E föllépés eredmény más nem is lehetett, mint hogy Törökországot megmentették volna talán a háborútól; de azon a beavatkozást leghevesebben sürgetők által alig óhajtott áron, hogy az egész veszedelmet, az összes orosz erőt saját nyakunkra zudítsuk. Már pedig tisztelt választóim, ha nem hagyják is szívemet érintetlenül a zokogó török anyák özvegyek könnyei, csakugyan még sokkal inkább véreznék az, ha azt kellene látnom, hogy magyar anyák és özvegyek, talán épen török anyák és özvegyek is siratják egy nem is magyar, de idegen érdekért elvért kedveseiket. Mint én, úgy h-i szem tisztelt hallgatóim nem érezhetnek hazafi hátknál mást azon kormányfőre iránt, kik sokszor ismételve kimondták, hogy hazánk érdekeit, hazánk méltóságát megőrzik a háború alatt, a békekötésnél pedig nem fognak megengedni keleten semmi oly alakulást, melyek monarchiára s különösen hazánkra nézve, veszélyesek lehetnének. E célra törekedni fognak, a míg csak lehet békés úton, vérünk és pénzünk kímélésével; ha pedig ez elkerülhetlenné válnék, fegyveres kézzel is. Nem csak meggették, de e szavakat híven be is váltották; mert az a-

téli király falánk közül meneküljön, akkor mintsem övé legyenek inkább örök fátort horítsa ifjú arcomat" Esküszöm ez egek minden szentjére!

Kata így szól. "Tanúm az ég, hogyha szívem választotta megtűri, hogy a téli király ez éjtel élje, akkor inkább választom a halál szűzes csokját, mintsem az övt!"

Végre Sarolta így nyilatkozott: "Szívem és szerény hajlékom örökre zárva marad, ha imádoztam harszi bárdját holnap nem hozza a téli király vértől p.rosan!"

Az ifjak meghökkenetek, de csakhamar visszanyerték lélekjelenetüket, s miután hölgyek arcáról a szilárd elhatározást olvasak, mely nem tűr ellenmondást, meggyőződén hogy a nők inkább mindennél lomdanekek mintsem engedjenek — reméltével bár, de elhatározták magukat a gyilkos tette.

Mindgyike első akart lenni, de mindhogy a kivétel néheznek mutatkozott a három ifjú elhatározás, hogy közösen végzik el a tettet. Este együtt mentek a vendéglőbe, hol a téli király szálva volt. (Folyt. köv.)

járult tényleges háború borzasztó kialsításait nem is érintve, még addig ezen nagy összeghez mérve, még eddig melyek elklóttitunk volna mi, ha a hadseregnek hadilábra állítása megtörténik, akkor mikor ezt zajongva tüntetve követelte, mint állítják, a közvélemény, úgy szólva semmit sem adunk ki, s a keleti kérdésben még egyetlen csepp magyar vér sem folyt. Megtartották szavukat; mert a győztes orosz és leverett török közt kötött sanstefanói béke után, érvényt szereztek azon nyilatkozatoknak, hogy a kelet sorsa nem egyes hatalom önkényétől, hanem az összes Europa elhatározásától függ; s ha a berlini szerződésben nem is foszthatták meg a győztes Oroszországot mindazon vonányaiktól, melyeket fegyverrel szerzett, a sanstefanói pontokat megnyirbálták úgy, hogy minden józan ember nagy szerencsének kell hogy tarssa, hogy Europa ellenére elkülönözöten kivívott diadalokért Muszkaországgal bánt el így s nem velünk, pedig ez elbánást nézetem szerint mi sem kerültünk volna el, ha magunkat Európától elkülönözve; önféjleg a küzdelemben vetettük volna.

Beváltották szavukat nem csak abban, hogy most már keleten bármely történi is, az mind az európai koncert határozatából történik; de abban is, hogy megakadályozták keleten mind azon alakulásokat, melyek monarchiánkra s hazánkra nézve veszélyesek lettek volna, habár a sanstefanói békében azok már meg is voltak állapítva. Meg van ez akadályozva Bulgáriában, melyet nem mint tervezetett: Muszkaország, de európai bizottság szervez; meg ráuk nézve még fontosabban az által, hogy Szerbia és Montenegrónak Sanstefanóban tervezett ölelkezése, határuk egymástól szélelebb tolása által, meggátoltatott; meg az által, hogy magának a török kormánynak beleegyezésével Boszniát és Hercegovinát, melyeket rendben tartani Törökország maga sem érezte magát képesnek a congressus határozatából monarchiánk szállja meg, s fogja a körülményeknek megfelelő szabadelvű alapokon rendezni. E tartomány például, megóvatik az azt tolyton zaklató orosz befolyástól, s színt úgy magának Törökországnak, a különösebben magyar hazánknak érdekében, megszűnik az a panszlavistikus úzelmeknek s folytonos lázadásoknak gyújtópontja lenni. Beváltották szavukat, mert ha egyes kisebb államok függetlenségét elismerték is, nem helyezték azokat európai garancia alá s ez a fő dolog; így ha ezeket bármelyik szomszédjuk rovására terjeszkedési viszketeg érné utól, a sértett fél elbánhatik egyenesen egyszerűen a henegeövel, s nincs baja semmi garanciózó hatalmakkal. Bármint rejtsen is Bosznia és Hercegovinára nézve magában a jövő, remélhetjük, hogy azok keresztény akosai a török tisztviselők vérszipó zsabolása alóli fölmentetéseket a török birtokosok az örökös lázadásoktól menekülést, mindannyian a csendet, rendet, személy- s vagyon-biztonságot, nevelést, szóval a civilizáció s szabadelvűség összes áldásait legelőször tőlünk kapván, s így meggyőződén, hogy monarchiánk a keleti egyes néptörzsek természetes fejlődésének nem ellensége, ezután meleg rokonszenvvel fognak monarchiánkhoz fűződni.

Ha valaki elfogult lenne, mindezen intézkedéseket Oroszország iránti barátság tényeül tekinteni, Cyprusnak az angolok általi megszállását, s azt is hogy a muszka hadaknak Románián keresztül vonulása bizonyos határ időre szorítottatott, kérem olvassa el lord Beaconsfieldnek e tárgy nyilatkozatát; de olvassa el a panszláv lapok cikkeit is, melyek teljes dühvel és keserűséggel fordulnak a berlini congressus határozatai ellen, s Szerb és Montenegró fejedelmét egyenesen fegyverrel szólítják boszniai beavatkozásunk meggátolására, s ha ezeket megfontolták: alig fogja állithatni, hogy mind s musz-

ka érdekében s nem monarchiánknak s hazánknak érdekében, de sőt magának az ezekben beleegyzett Törökországnak érdekében is történt, melynek sorsán igen nagy könnyítés tétetett, az általa Sanstefanóban elfogadott föltételekhez képest s nem tagadhatta meg, hogy ez intézkedések főként a panszlavizmus ellen irányozták, s tényleg meggátolták azon alakulásokat, melyek ráuk nézve veszedelmesek lehettek volna s így kormányuk emberül s következetesen beváltotta szavát. Én a külügyi politikában sem találtam meggyőződésem szerint okos pártomból elvállásra.

Egyéni működésemet illetőleg egyszerűen fölemlitem, hogy több bizottsággal, mint p. o. a védelmiben, a vámbizottsággal, a delegációban szorgalmasan működtem, a lehetőségig nem maradtam el egyetlen fontos tárgyalásról is, s igyekeztem törvényhozási és magán uton érvényt szerezni mindenben annak, mi legszentebb meggyőződésem szerint első helyen az egyetemes hazára, azután választókerületemre vagy ennek egyes polgáira nézve üdvösnek tartottam; hogy soha felesleges beszéddel, ugynevezett hazabeszéléssel, s korteskedi viszketegből ett felesleges interpellációkkal, a hazadra idejét nem vesztettem; de semmi alkalmat el nem mulasztottam hazám, választókerületemek és képviselni, jogait megvédeni, s pl. a vasuti szárnyvonatra nézve is fenntartani. Befejeztem ösztön, leplezetlenül tett számadásomat az 1875-78. országgyűlés s az alatti működésemről, s tehetségeim gyöngeségének öntudatában, szerényen, de a fáradságtalan jórátörékvő munkásság érdekében, bátran és bizalommal bocsátom ügyemtetített választóim ítélete alá s most is méltó nagybecsű bizalmukért hálám nyilvánítását, kérem ne vonják kétségbe üszetlen öszinte kötelességérzetemet, s irtasának meg továbbra is nagybecsű barátságuk s jó emtékkben.

Lapunk a választási mozgalmak okából eltért már eddig is a megjelenésére kitűzött naptól. E rendtelenséget úgy hisszük elnézik nekünk, annál is inkább, mert rendkívüli számokkal kedveskedünk — díjtalanul. A rendkívüli megjelenés indokából lett a „Próba szám” elnevezés fölvéve.

Külömbfelek.

A vallás és közoktatási minisztérium, a Skolska mapa knesestva Stare i Vojvodine Belrad, 1953 című fali térkép terjedési miatt hazai összes szerb iskolák használatából kiltotta. —

A belügyminiszter közhírré tétel végett értesítette a törvényhatóságokat, hogy a porosz kir. kormánynak f. é. június 26-án kelt határozata folytán minden idegen, ki Berlinben tartozkodik, vagy letelepedni kíván, köteles magát a rendőrség előtt útlevéllel igazolni. —

Kosuth Lajosnak f. é. július hó 23-áról keltezett levelet közli az „Egyetértés,” melyben Mezei Ernót választóinak ajánlja. — A levél írója sajnálatát fejezi ki a fölött, hogy: „a gyomai kerületben akadnak olyan választók is kiket vallási tekintetek tartoztatnak M. Ernó zászlói alá sorakozni,” és bizoyítja, hogy a vallásnak a hazafisággal semmi összűgése sincs. — Külömben e levél írójának szokott szép irályát mutatja, de továbbbi részleteiben azt is kimutatja, hogy küldője még mindig engesztethetlen ellensége a dualizmusnak. —

Érdekes halászatot ír le a „N. H.” Sz. újpesti gyógyszerész házmester szabad idejében szenvedélyes halász. Tegnap ismét kiment a Dunához s a Viktoria malom közelében kiveté hálóját. Midőn a hálót kiakarta vonni, örömmel tapasztalta, hogy halat fogott; de a

miut kirántani akarta ő maga hálóstól együtt a vízbe bukott. Három munkás fogta ki a halászt és a hálót melyben egy 60 fontos harsát találtak. A majdnem vízbe fult házmester megvizsgáltódott, met zsákum anyát azonnal megvásárolták 15 frtért a halpi aczon.

Egy fog ázi jelenet. A favignanoi gályafegyház igazgatója mult szerdán egy fegyencz börtönébe nyitott be, hogy ezt szokás szerint megvizsgálja. Alig nyitott be, a fogoly azonnal rajta tört, földhöz vágta és egy fahasáb segélyével egy szeget vert halántékába. Az igazgató jajgatására egy ór sietett elő kardot rántott és a gyilkost oly erővel vágta nyakszírtén, hogy ez azonnal halva rogyott a földre. Ez alatt a szerencsétlen igazgató is, ki még nagyon fiatal ember volt, kiadta lelkét. Borzasztó látvány volt a mint a gyilkos és áldozata mereven feküd egymás mellett a szűk börtön helyiségben.

Az orosz alattvaló fél a pénztől s inkább önként lemond róla az állam javára, mintsem kitegye magát a folytonos üldözéseknek. — Így újból 357,000 rubelt nyert az orosz állam, a mennyiben az összeget, mint egy részét az állami sorsjátékok nyereseményeinek senkisémm vitte el a pénztárból.

Lapunk mult számában említettük, hogy Dr. Cseh Károlynak „Egészségügyi levelek” című jeles könyvének bolti ára 4 frt. Ma azon helyre igazítást veszik, hogy szerző rövid ideig még fentartja előfizetési felhívását, mely szerint hasznos műve 3 frtért nála megszerzhető. Ajánljuk ezt mindenkinek, de különösen az anyák figyelmébe, kiknek e mű megbecsülhetetlen segédkezet nyújt gyermekeik nevelése körül.

Ongyilkosság. Szomorú kimeneteli családi jelenet folyt le Szebenben, Laminet, egy oda valló lámpagyújtató házi perpatvar következtében nejt anyyira elverte, hogy ez öntudatlanul rogyott össze. A férj megijedve saját művétől, hogy nejt halottnak hívén, magát azonnal felakasztotta. A szomszédok megtudván az eseményt, mindkettőt a kórházba szállították, a férfit mint halottat, a nőt életben s oly állapotban, mely felgyógyulását engedí remélni.

Veres Daniél kolozsvári iparos saját találmányú zárával oly feltűnést keltett a párisi világkiállításon, hogy Wertheim báró is az eddig létező záruk közt a legkitűnőbbnek mondta.

Collegák: Egy orgonaművész a vasárnapi istentisztelet alkalmával gyönyörű fugákat játszott, el annyira, hogy a közönség el volt bájolva tőle. A fuvónyomó a darab után előlép s kezét nyujtva a művésznek mondá: „Ezt jól csináltuk collega úr!” A művész büszkén felelt: „Én egyedül játszódtam”. — A fuvónyomó nem szólt semmit, de a rákövetkező vasárnap az orgonaművész játéka közben a legszebb helyen egyszer csak minden hang elmarad. A művész izzad de hang nem jön ki. A fuvónyomó ott hagyta a fuvót. „Az égre — mért nem működik?! kiált a művész. — Csak megakartam mutatni, hogy ketten játszunk. Nélkülem ön nem ér semmit”, felel a fuvónyomó.

X nőtlenül élő magyar főúrkastélyába betért a határban működő Kommaszáló bizottság. A gróf meghívja az úrakat ebédre. Az inasnak megparancsolja: „hogy minden ezütsneműt felkell rakni asztalra.” — Az inas szót fogad s midőn a vendégek asztalhoz ülnek, a terítékek mellett 28 pár ezüst sarkantyút találnak.

Nevváltoztatás Ivanits István szilvárlakos saját valami Karolina, Pál és Dezső gyermekeinek vezetéknevét „Ivanfira”-ra változtatta belügyministeri engedéllyel.

Mehemed Ali pasa, a berlini congressuson a porta egyik erélyes képviselője, küöl olvasóink az utóbbi időben

lefolyt véres keleti háború folyama alatt oly sokat hallhattak, szombattól szerda éjjelig Budapesten időzött, hol Dr. Heinrich Kálmán úr vendégszerető háza fogadta őt. — A hős pasa meglátogatta fővárosunk nevezetességeit s elismerőleg nyilatkozott több nyilvános intézetünkről. A főváros közönsége harsány éljennel fogad a vendégét mindenkor, midőn ez mutatkozott.

„Egészségügyi levelek”

Irta Dr. Cseh Károly

(Kapható szerzőnél Zalathánán)

(mutatvány.)

A kávé egy Abissiniában vadon tenyésző növényről nyeretik s annak élvezete Európában — főleg pedig hazánkban — csak az újabb időben lett általánosabb. A valódi kávébaboknak többféle fajtája ismeretes. Legjobb fajta a „mokka kávé”, mely azonban nálunk vajmi nagyon ritka vendég; továbbá igen jó a „java”-sárga és zöldeskék fajtáiban. Igen jó kávéfajok még: a surinam, a ceyloni; jók továbbá: a compinas, a rio és santos; középjóságok: a demerary, a lagnayra és a porto-cabello. — Ezen kávébabok azonban a kereskedésben — legalább nálunk, a maguk eredeti tisztaságukban csak nagyon ritkán jönnek elő. Rendszeren megvannak festve s még pedig elég gyakran ártalmas, mérges festékekkel.

Ennélfogva alig lehet megfogni, hogyan fektethetnek gazdasszonyaink mégis oly nagy súlyt a kávébabok kereskedésbeli tetszetős színére. Mindenesetre nagyon helyesen jár el azon gazdasszony a ki a kereskedésből vett kávébabokat mindennek előtt megmossa. — Ekkor látni fogja, mily utálatos piszkos levét — a mely mint felemlítém, elég gyakran még mérges is — nyered. Hogy pedig ily piszkos tárgyak élvezete — ha azok különben ártalmatlanok volnának is — az egészségre valami nagyon jótékonyan, emelőlég nem hathat, az azt hiszem, nem kíván bővebb magyarázatot.

A kávéban találhatók: esersavas hámagkaféin, szabad káféin, hüvelydek, zsir, ezukor, illó olajok stb. — A kávé meg szokták pörkölni, a mi nem csak azért történik, hogy a szemek szétmorzsolása könnyebben eszközölthessék, hanem azért is, hogy benne az illó olajok szétbomlanak. A kávépörkölés legcélszerűbbben valamely nagy, lapos vasserpenyőben — a vas henger nem oly jó — történik. A pörkölést csak lassan kell eszközölni, s még pedig folytonos keverés mellett s a kávészemek csak addig pörkölendők, a míg azok világos barnaszínűek lesznek; a feketebarnára pörkölt kávé nem sokkal ér többet, mint ugyanannyi szén.

A pörkölés vége felé célszerű törött cukrot hinteni reá — 1/2 kiló kávéra 15 grammot, — és ezen cukorral jól össze kell keverni. Az így rákintett cukor megátolja, hogy a kávé aromatikussá alkatrészei elillanjanak.

A pörkölt kávé vékony rétegekben ki kell terjeszteni, legjobb egy darab vaspléhre, hogy gyorsan hűljön ki és aztán azt szelencébe bezárva száraz helyen kell tartani. A pörkölésnél alkatrészeinek bizonyos mennyisége elillan, magok a kávészemek puhábbak, lyukacsosabbak lesznek, ez pedig lényegesen befoly arra, hogy az illóolajok a kávé zsírtartalmával egyesülve, az az ízérzékere kellemesen a szív működésére pedig izgatólag hasson. Az őrlés mindig a használat előtt történjék, mert különben aromatikussá alkatrészei elillanah.

A jó kávé kávé színének világos barnának kell lenni.

Moleschott a tiszta kávé hatására vonatkozólag azt mondja: „Míg a thea az itélő tehetőséget ébreszti fel és annak hatása a vidám kedélyhangulat létrehozásában nyilvánul; addig a kávé — jól lehet hogy a gondolkodó tehetőségre is emelőlég hat — a képzelő tehetőségre is nem kisfokú élénkséget kölcsönöz. A kávé az érzéki benyomások iránti fogékonyságot növeli, ennélfogva egyfelől a szemléletési képesség növekedik, másfelől az itélő tehetőség is erősödik s a megélénkült képelet következtetések által az érzéki észrevételeknek gyorsabban ad határozott alakokat.”

Kimutatás.

A tordai Takarékpénztár 1878 évi Julius havi üzlet forgalmáról.

Bevétel.

Junius haváról átjött készpénzben	13644.27
203 betétekben	8898.12
Visszafizetett váltókban	87210.—
Visszafizetett előlegekben	3850.—
Kamatokban	2245.30
Külföldi díjakban	468.55
Allamilletékben	3.15
Betéti könyvek díjában	2.90
Ertékpapírok kamatában	75.—
Vizleszámitásokban	30660.—
Összesen	147057.27

Kiadás.

Visszafizetett betétekre	8361.98
Visszafizetett betéti kamatokra	50.21
Lezámitásokra	81655.—
Előlegekre	2750.—
Osztalékért	8286.—
Tiszti fizetésekre	457.50
Kezelési költségre	113.28
Vizleszámitásokra	31250.—
Vizleszámitásokra kamatokra	545.29
Betéti kamatok után járó díjra	126.17
Perköltség előlegre	126.25
Megjelenési díjakra	52.50
Allamilletékre	3.15
együtt	133777.43
Julius végével marad készpénz	13279.86
Összesen	147057.29

Piaczi árjegyzék.

A Tordai vásárra 1878. július 20. hozott tárgyaknak

1 hectoliter Tiszta buza	7 frt. 50 kr.
„ Tavasz buza	— „ —
„ Elegy buza	6 „ 50 „
„ Rozs	4 „ —
„ Arpa	3 „ —
„ Zab	2 „ 75 „
„ Törökbuza	2 „ 25 „
Méter mázsa Széna kötetlen	7 „ 80 „
Méter mázsa Alomszalma	— „ 30 „
Tüzi fa köbméter	2 „ 70 „
1 kilogramm Marhahus	36 „
„ Disznóhús	56 „
„ Turó	48 „

Gyula-Fehérvárt, 1878. aug. 3.

1 hectoliter Tisztabuza	6 frt. 50 kr.
„ Elegy buza	5 „ 50 „
„ Rozs	4 „ —
„ Törökbuza	7 „ —
méter mázsa kötetlen széna	2 „ —
méter mázsa Alomszalma	— „ 60 „
köbméter Tüzi fa	2 „ 60 „
1 kilogramm Marhahus	— „ 38 „

Lotto húzás.

N.-Szeben jul. 13.

7, 6, 52, 35, 43

B.-pest jul. 27.

20, 37, 34, 68, 50,

Bécsi tőzde.

1878. 2/a

Magyar arany-járadék	90.25
Magyar kincst. utalv. 1. kibocsát	115.50
„ „ 2. „	113.—
Magy. kel.-vasut elsőbs. 2. kibocs.	78.—
Magyar állami kötvény 1876.	68.40
Magyar vasuti kölcsön	102.—
Magyar földterhermentesítési kötv.	79.25
Temesvári földterhermentesít. kötv.	77.25
Erdélyi földterhermentesít. kötv.	76.—
Horvát-Slavon földterherment. kötv.	85.—
Magyar szálló váltáság kötv.	—
Oszt. egységes államadósság papban	64.35
Oszt. egységes államadóss. ezüstben	66.20
Oszt. aranyjáradék	74.30
1860. állam sorsjegy	113.50
Oszt. nemzeti bankrészvény	825.—
Oszt. hitelrészvény	264.25
Magyar hitelbank	235.25
Ezüst	100.40
Cs. k. arany	5.47
Napoleonkor	9.21 1/10
Német birod. mark	56.80
London	115.85

Felelős szerk. s laptulajd. *Rajner József.*
Kiadó *Volz Bálint.*

Volcz és társa

könyv- és papirkereskedésében Tordán és Gy.-Fehérvártt kaphatók:

Vonalzott és tiszta könyvek; Hivatalok egyletek, magányzók, ügyvédek, kereskedők, jegyzők és mindennemű iparral foglalkozók részére, vászonba vagy papírba kötve dus választékban. — Másoló könyvek: Kereskedők Irodák sat. részére. Másoló Gépek az ehhez szükséges viasszos lap, itató papír és a legkitünőbb másoló tintával.

Irodai, fogalmi, csomagoló és szines papír dus választékban, könyvkötő cikkek

Előfizethetni, — illetőleg előjegyeztetni — lehet a következő általános kedvelt művekre:

Letófi Sándor összes költeményeinek képes diszkiadására, füzetekben,	egyed. füzet ára 40 kr.	Deutschland's Kunstschatze	65 kr
Magyar-Lexicon	30 kr.	Italien's	48 kr
Jókai Mor újabb regényei és elbeszélései	25 kr.	Das Buch der Erfindungen	32 kr
Über Land und Meer	32 kr.	Shakespeare sämtliche Werke, Illustrierte Pracht-Ausgabe	32 kr
Meyer's Conversations-Lexicon	32 kr.	Schiller's Werke Illustrierte Pracht-Ausgabe	32 kr

Colportage-Geschäft in Carlsburg.

Der Gefertigte beehrt sich hiermit die höfliche Anzeige zu machen, daß er am hiesigen Plage ein

Colportage-Geschäft

für alle in- und ausländische Lieferungswerke eingerichtet hat, und übernimmt jeden wie immer gearteten Auftrag in diesem Fache und liefert alle auf dem Gebiete der Literatur erscheinende Werke zum Ladenpreis.

Prospecte und Cataloge werden gratis ausgegeben. Bücher und Prämienbilder werden in loco gratis ins Haus gestellt.

Zur Bequemlichkeit des auswärtigen P. T. Publikums ist ein Agent angestellt, der monatlich ein bis zweimal die Umgegend von Carlsburg bereist und Aufträge übernimmt, welche prompt ausgeführt werden.

Achtungsvollst

V. VOLZ.